

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

**СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ
У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

**МАТЕРІАЛИ 44-ї НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З ІНТЕРНАТУРИ**

**11 квітня 2018 року
м. Харків**

Харків
ХНМУ
2018

Затверджено
на засіданні Вченої ради
Харківського національного медичного університету
15 березня 2018 року

Редакційна колегія:

Марковський В.Д. – проректор з науково-педагогічної роботи

В'юн В.В. – директор Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ

Фоміна Л.В. – зав. кафедри української мови, основ психології та педагогіки

Тельнова Л.Г. – заступник директора Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ

Власенко А.В. – заступник директора Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ

Сучасний стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів у Харківському національному медичному університеті: матеріали 44-ї науково-методичної конференції з інтернатури / кол. Авт. – Харків: ХНМУ, 2018. – 100 с.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Лісовий В.М., Капустник В.А., В'юн В.В.

Надання якісної медичної допомоги населенню, серед іншого забезпечує наявність достатньої кількості висококваліфікованих кадрів. Зміни в вищій медичній освіті, інтеграція її в європейський освітній простір вимагає нових підходів до підготовки лікаря на післядипломному етапі. Актуальною також стає необхідність якісно нової організації співпраці між ВНЗ та структурними підрозділами з охорони здоров'я щодо здійснення цільової підготовки, а саме підвищення кваліфікації лікарів та спеціалізації, для потреб практичної охорони здоров'я за рахунок коштів місцевих бюджетів, відомчої та приватної медицини.

Закон України «Про вищу освіту» прийнятий Верховною радою України 05 вересня 2017 року дає імпульс розвитку медичної освіти. Створено умови для модернізації післядипломної медичної освіти, відповідно до цього закону та Концепції нової системи охорони здоров'я, а саме:

- лікарська резидентура як форма післядипломної підготовки лікарів-спеціалістів, яка буде проводитись виключно на базі кафедр ВМНЗ та ЗПО;
- на рівні закону даються визначення університетської лікарні, університетської клініки та клініки науково-дослідної установи як навчальних баз підготовки, підвищення кваліфікації медичних кадрів;
- наскрізна підготовка магістрів медичних та фармацевтичних на базі повної загальної середньої освіти.

Прийнятий закон вносить зміни до деяких законодавчих актів України, а саме: у статті 18 Закону України «Про освіту» зазначено, що лікарська резидентура проводиться в університетах, академіях, інститутах і є формою спеціалізації лікарів-спеціалістів за певними лікарськими спеціальностями виключно на відповідних клінічних кафедрах для отримання кваліфікації лікаря-спеціаліста згідно з переліком лікарських спеціальностей, затвердженим центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я.

Таким чином, на сьогодні підготовка лікарів складається із:

- післядипломної медичної освіти, до якої віднесені: інтернатура, лікарська резидентура, магістратура, спеціалізація, стажування, клінічна ординатура;
- безперервного професійного розвитку лікарів (БПР): підвищення кваліфікації на циклах тематичного вдосконалення, інформації та стажування, передатестаційної підготовки майстер-класи, самоосвіта, навчання на робочих місцях, отримання другої освіти та інш.

Основними завданнями післядипломної освіти лікарів є підвищення якості навчання, широке впровадження самостійної роботи, дистанційної освіти та підготовка, як лікарів-інтернів, так і слухачів курсів до вимог безперервного професійного розвитку протягом усього професійного життя. Завдання щодо поглиблення рівнів засвоєння професійних знань і практичних навичок інтернів та слухачів, якісний науково-методичний супровід всіх рівнів післядипломного навчання залишаються пріоритетними напрямками роботи інституту та профільних кафедр.

Отже завданнями Навчально-наукового інституту післядипломної освіти є:

- надання якісних освітніх послуг з післядипломного навчання інтернів і слухачів курсів, отримання другої вищої освіти за магістерськими програмами в межах існуючої ліцензії;
- сумісна робота Департаменту охорони здоров'я Харківської ОДА, ННПО та кафедр щодо виконання плану набору інтернів та слухачів курсів і при необхідності збільшення ліцензованих обсягів;
- удосконалення підготовки лікарів-інтернів та слухачів курсів з питань надання невідкладної допомоги при надзвичайних станах та у особливий період (військово-медична та військово-спеціальна підготовка);
- робота із запровадження нових форм післядипломної освіти, розширення переліку напрямів підготовки з метою отримання другої вищої освіти в нашому навчальному закладі, шляхом ліцензування та/або отримання дозволів МОЗ України.

Освітні послуги, що надавались у Навчально-науковому інституті післядипломної освіти ХНМУ у 2017 р. були:

- первинна післядипломна спеціалізація (інтернатура) за 27 спеціальностями (ліцензійний обсяг – 800 осіб);
- підвищення кваліфікації лікарів за 42 спеціальностями шляхом проведення тематичного удосконалення, передатестаційних циклів, спеціалізації, стажування – ліцензійний обсяг – 2500 осіб;
- підготовка немедичних працівників з надання першої невідкладної медичної допомоги (ліцензійний обсяг – 1500 осіб);
- отримання другої вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» (ліцензійний обсяг – 15 осіб), та «Освітні, педагогічні науки» (ліцензійний обсяг – 30 осіб).
- підготовка студентів зі спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» (ліцензійний обсяг – 30 осіб) та «Соціальна робота» (ліцензійний обсяг – 30 осіб – денна форма навчання та 30 осіб – вечірня форма навчання) за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр».

Згідно витягу ЛВ № 00300-000437 з ЄДЕБО від 20 січня 2017 р. обсяг післядипломної підготовки лікарів за акредитованими спеціальностями у галузі знань 1201 «Медицина» шляхом проведення циклів тематичного удосконалення, передатестаційних циклів, спеціалізації (перепідготовки), стажування зріс до 2500.

Підготовка лікарів-інтернів в ХНМУ в 2017/2018 н.р. проводиться згідно «Положення про спеціалізацію (інтернатуру) в вищих медичних і фармацевтичних закладах III-IV рівнів акредитації» затвердженого наказом № 291 від 19.09.1996 р. за 23 спеціальностями: акушерство та гінекологія, анестезіологія та інтенсивна терапія, внутрішні хвороби, дитяча хірургія, дитяча анестезіологія, епідеміологія, загальна практика-сімейна медицина, медицина невідкладних станів, неврологія, дерматовенерологія, ортопедія та травматологія, отоларингологія, офтальмологія, патологічна анатомія, психіатрія, педіатрія, радіологія, стоматологія, урологія, хірургія, неонатологія, нейрохірургія, лабораторна діагностика.

До роботи з лікарями-інтернами у 2017-2018 н.р. залучено 148 НПП: професорів - 47, доцентів - 72, асистентів – 29.

На 01.01.2017 р. загальна кількість лікарів-інтернів склала 549 осіб, з них за державним замовленням – 176 осіб, за контрактом – 373 особи.

Закінчили навчання та отримали сертифікат спеціаліста 296 осіб, з них за державним замовленням – 95 осіб, за контрактом – 201 особа.

Прийом на 1-й рік навчання склав 274 особи (бюджет – 93, контракт – 181)

Протягом 2017 року було поновлено або переведено з інших вузів 25 лікарів-інтернів (за бюджетом – 11 осіб, за контрактом – 14 осіб).

Відраховано, переведено або подовжено навчання у зв'язку з народженням дитини – 38 лікарів-інтерна (бюджет – 11 особи, контракт – 27 осіб).

Таким чином, на 31.12.2017 р. при Навчально-науковому інституті післядипломної освіти ХНМУ проходили первинну спеціалізацію 514 особи, з них за державним замовленням – 174 особи, за контрактом – 340 осіб.

Слід зауважити, що у цьому навчальному році нами набрано 181 інтернів-контрактників при плані набору на 2017 рік 150 осіб. В подальшому необхідно проводити виважену маркетингову політику на всіх етапах навчання студентів-контрактників (від кафедри до ННПО), основною метою якої є доведення до свідомості студентів та їх батьків переваг підготовки в нашому ВНМЗ, а саме: розумна, виважена цінова політика, використання в навчальному процесі багатопрофільних баз стажування, сучасної лікувально-діагностичної апаратури, що є на кафедрах та на базах, створення належних житлово-побутових умов та інше, а саме головне – це відповідальне, якісне ставлення викладачів до своїх професійних обов'язків. Особлива відповідальність покладається на кафедри, де одночасно проходить навчання студентів-старшокурсників та лікарів-інтернів.

На початку навчального року до ННПО ХНМУ кафедрами надані календарні плани навчання інтернів, робочі навчальні програми по спеціальностям. Інтернами своєчасно отримана особиста документація.

У вересні 2017 р. проведені виробничі збори з лікарями-інтернами 1 року навчання, де вони були ознайомлені з «Положенням про спеціалізацію (інтернатуру) в вищих медичних і фармацевтичних закладах III-IV рівнів акредитації», питаннями організації навчального процесу, документообігу та інше.

Говорячи про якість підготовки інтернів та слухачів курсів необхідно наголосити на те, що основною спрямованістю навчання є органічне поєднання практичної та теоретичної підготовки фахівців. Всі кафедри, що проводять післядипломне навчання розташовуються на базі потужних медичних закладів м. Харкова з достатнім ліжковим фондом та оснащених сучасною лікувальною та діагностичною апаратурою. В повній мірі використовуються комп'ютерні технології в навчаючому та контролюючому режимах, а також з метою підготовки до ліцензійного іспиту «Крок-3» на базі обчислювального центру університету.

Кафедрами на початку очного циклу I року навчання проведено перевірку базисного рівня знань інтернів для подальшого врахування при складанні індивідуального плану навчання в інтернатурі. Аналіз результатів свідчить про необхідність збільшення часу на теоретичне навчання, ставлячи за мету поповнення фундаментальних, пропедевтичних та спеціальних медичних знань згідно фаху підготовки.

Оволодіння та удосконалення практичних навичок інтернів здійснюється під час очного та заочного циклів навчання. Наскрізний план відпрацювання практичних навичок складається у відповідності до плану роботи інтернів у відділеннях клінічних баз. Контроль за рівнем володіння практичними навичками здійснюється під час очного циклу викладачами кафедри.

На засіданнях Вченої ради ННПО ХНМУ розглядаються та обговорюються питання підготовки спеціалістів в інтернатурі з щомісячним аналізом успішності, виконання індивідуальних планів навчання. Дирекція інституту та профільні кафедри постійно проводять контроль якості ведення документації з підготовки інтернів на базах стажування.

На засіданні Вченої ради ННПО від 07.02.2017 року за №6 були заслухані підсумки роботи викладачів кафедр ННПО з контролю поточної успішності та забезпеченню об'єктивного рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів, студентів та курсантів в осінньому семестрі 2016/17 н.р., підсумки рейтингової атестації лікарів-інтернів у першому півріччі.

На засіданні Вченої ради ННПО від 03.05.2017 року за №9 були заслухані підсумки рейтингової атестації лікарів-інтернів та успішності студентів на кафедрах ННПО у другому півріччі 2016/17 н.р.

Організація поточного контролю та рейтингової системи оцінки навчальної діяльності лікарів-інтернів сприяє активізації навчального процесу на кафедрах, об'єктивізації підсумкового результату вивчення дисциплін лікарями-інтернами.

Поточний контроль за набуттям знань та умінь слухачів забезпечується викладачами групи через виставлення оцінок в академічних журналах.

Одним із етапів перевірки якості отриманих знань та підготовки лікарів-інтернів до самостійної роботи є складання ліцензійного інтегрованого іспиту (ЛІ) «Крок 3», який проводиться у відповідності до наказів МОЗ України від 20.11.2006 р. №762 «Про запровадження ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Загальна лікарська підготовка», як складової частини державної атестації лікарів-інтернів» та №763 «Про запровадження ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Стоматологія», як складової частини державної атестації лікарів-інтернів».

Підготовка лікарів-інтернів до ЛІ «Крок-3» проводиться згідно розробленого ННПО ХНМУ Положення про підготовку лікарів-інтернів до складання ЛІ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» та «Крок 3. Стоматологія»; організаційно-методичної структури ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» та «Крок 3. Стоматологія», затверджених Вченою радою ННПО ХНМУ та щорічного плану та графіку підготовки інтернів до ЛІ «Крок 3», який розсилається по кафедрам на початку навчального року. Створена секція з ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3» при методичній комісії післядипломної освіти.

Хочу нагадати, що основною метою ЛІ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» є оцінка вміння застосовувати знання професійно-орієнтованих дисциплін для забезпечення допомоги хворому при невідкладних станах.

Організаційною основою тестового контролю рівня формування фахових знань та умінь лікарів-інтернів є забезпечення постійного застосування тестів на всіх етапах навчання інтернів на кафедрах університету, а саме:

- у формі поточного контролю вхідного рівня формування знань та умінь, як складової частини оцінки базового рівня знань лікарів-інтернів;
- на встановлених кафедрою проміжних етапах поточного контролю в межах засвоєння окремих розділів дисциплін;
- при проведенні піврічного та річного підсумкового контролю, під час якого тестовий контроль є обов'язковим етапом.

На кафедрах, які навчають лікарів-інтернів, наявні кафедральні банки тестів, які формуються із тестів Центру тестування МОЗ України та буклети минулих років.

Крім кафедрального етапу підготовки до ЛШ «Крок-3» тестове навчання інтернів забезпечується контрольною-навчальними тренувальними заняттями в комп'ютерних класах ННЦ університету, згідно створеного ННПО ХНМУ графіку занять, який затверджується першим проректором ХНМУ, проф. В.А. Капустником.

Безперечно, успішному навчанню інтернів та підготовці їх до тестування сприяє цикл лекцій відповідно до створеної МОЗ України програми з невідкладних станів із залученням кращих фахівців професорсько-викладацького складу ХНМУ.

Проведення контрольного тестування інтернів забезпечується як кафедрами, так і Навчально-науковим центром ХНМУ в декілька етапів:

I етап – вхідний рівень підготовки до ЛШ «Крок-3» проводиться на кафедрах, як складова перевірки базисного рівня знань лікарів-інтернів, методика якої розроблена та затверджена методичною комісією з післядипломної освіти.

II етап – проміжний контроль, також проводиться на кафедрах, з урахуванням корегування рівня знань після перевірки вихідного рівня знань.

III етап – тренувальні заняття в комп'ютерних класах ННЦ університету по буклетах минулих років з заміром засвоєного в кінці 1-тижневого навчання в комп'ютерному класі згідно графіку, розробленого ННПО ХНМУ та затвердженого проректором з науково-педагогічної роботи.

IV етап – заключний рівень готовності інтернів до ЛШ «Крок-3» з тестовим контролем кафедри перед проведенням циклу лекцій з невідкладної допомоги, як складової підготовки лікарів-інтернів до іспиту «Крок-3».

Завершальний V етап – контрольне пілотне тестування, яке проводиться за 2 місяця до ЛШ «Крок-3» після закінчення циклу лекцій з невідкладної допомоги.

Контроль за методичним забезпеченням та організацією тестового навчання інтернів на кафедрах здійснюється створеною при методичній комісії з післядипломної освіти секцією з ліцензійних іспитів «Крок-3». На засіданнях Вченої ради ННПО та методичної комісії з післядипломної освіти двічі на рік заслуховуються питання підготовки інтернів до ЛШ «Крок-3. ЗЛП» та «Крок-3. Стоматологія». Кафедри подають інформацію до ННПО про хід підготовки інтернів до ЛШ «Крок-3», що дає змогу регулярно контролювати роботу кафедр з цього розділу роботи.

Виконання ННПО заходів щодо підготовки лікарів-інтернів до ЛШ «Крок-3» сприяло покращенню результатів складання інтернами ЛШ «Крок-3. ЗЛП» в 2017 р.

22 лютого 2018 року було проведено контрольне пілотне тестування, в якому прийняло участь 130 лікарів-інтернів із 144 зареєстрованих. Не з'явилося на пілотне тестування 14 осіб (четверо з поважної причини), з них 2 лікарів-інтерна відраховані.

Проведений аналіз показав, що середні кафедральні результати коливаються у межах від 96,6% (кафедра дитячої хірургії та дитячої анестезіології) до 72,3% (кафедра радіології). Група «ризик» (інтерни, які відповіли правильно менш ніж на 70,5%) склала 10 інтернів.

Відразу після проведення пілотного тестування на кафедрі направлена інформація з результатами тестування, з прізвищами інтернів, що не склали тест, та подальшим алгоритмом роботи з групою «ризик».

Для подальшої підготовки до ЛПІ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка», який відбудеться 27.03.2018 року, наказом Департаменту охорони здоров'я Харківської ОДА інтерни відкликаються із заочних баз стажування з 19.03.2018 р. до 27.03.2018 р. на кафедрі ХНМУ для підготовки до іспиту.

Перед кафедральними колективами ХНМУ стоять відповідальні задачі. За цей період необхідно ретельно працювати з лікарями-інтернами особливо «групи ризику» для успішного складання ЛПІ «Крок 3 Загальна лікарська підготовка» при порозі правильних відповідей в – 70,5%.

28 березня 2017 р. лікарі-інтерни склали ЛПІ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка», 7 листопада 2017 р. – «Крок 3. Стоматологія».

Аналізуючи результати складання ЛПІ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» за субтестами звертає на себе увагу те, що підвищились середні показники з розділу «Терапевтичний профіль» (+6,7%), «Хірургічний профіль» (+6,5%), «Акушерсько-гінекологічний профіль» (+3%).

У тестуванні брали участь інтерни 23 спеціальностей.

Середні результати груп інтернів різних спеціальностей інтернатури коливаються у межах 53,2% – 91,1% (діапазон становить 37,9%). Найкращі результати продемонстрували інтерни зі спеціальності «Дитяча хірургія» (91,1%, 1 інтерн) та «Анестезіологія» (88,6%, 10 інтернів).

Найнижчі результати показали інтерни таких спеціальностей: «Загальна гігієна» (53,2%, 1 інтерн) та «Інфекційні хвороби» (72,8%, 2 інтерна).

Із 143 лікарів-інтернів, які склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» в березні 2017 року не витримали іспит 9 інтернів (6,2%), в 2016 – 14 інтернів (8,1%).

За останні 3 роки не склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» 41 лікар-інтерн, з них за роками: 2015 – 13, 2016 – 14, 2017 – 9.

Дев'ятеро лікарів-інтернів стоматологів пересклали ЛПІ «Крок 3. Стоматологія». П'ятеро інтернів-стоматологів склали іспит позитивно, чотири не склали: Боговік Ю.Р., Маковецький Д.В., Мартинова А.В., Удовіченко А.В.

Одинадцять лікарів-інтернів за спеціальністю «Лабораторна діагностика» пересклали ЛПІ «Крок 3. Лабораторна діагностика». Семеро лікарів-інтернів склали іспит позитивно, чотири також не склали: Золотарьова Т.Ю., Кузьменко К.М., Ратушний О.М., Хань Ю.Ю.

7 листопада 2017 р. Центр тестування МОЗ України провів ліцензійний інтегрований тестовий іспит «Крок 3. Стоматологія»

Показники складання ліцензійного іспиту: інтерни-стоматологи правильно відповіли на **77,9%** при минулорічному показнику **81,3%** (-3,4). Національний показник – **75,4%**. Всього по Україні не склали ЛПІ «Крок 3. Стоматологія» 20,1%.

Із 90 лікарів-інтернів стоматологів при складанні ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Стоматологія» 7 листопада 2017 року відповіли від 89,6 до 80,3 відсотків 39 лікарів-інтернів (43,3%); 79,8-70,5 – 42 (46,7%); 70 та нижче – 9 (10%).

7 листопада 2017 року в ХНМУ Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛПІ «Крок 3. Лабораторна діагностика 2017 рік».

Показники складання ліцензійного іспиту: лікарі-інтерни правильно відповіли на **78,2%** при минулорічному показнику **72,8%** (+5,4). Національний показник – **74,3%**. Всього по Україні не склали ЛПІ «Крок 3. Лабораторна діагностика» у 2017 році 22,7% інтернів. Із 31 лікарів-інтернів не склали іспит четверо.

5 лікарів-інтернів пересклали ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» 7 листопада 2017 року та не склали.

Атестація для визначення знань та практичних навичок лікарів-інтернів у січні 2018 року проходила за 4 спеціальностями згідно з розкладом, затвердженим ректором університету з середнім балом:

«Медицина невідкладних станів» (6 інтернів) – 4,0; «Неврологія» (3 інтерна)- 4,6; «Психіатрія» (3 інтерна)- 3,6; «Радіологія» (5 інтернів)- 4,6; «Судово-медична експертиза» (9 інтернів)- 3,8; «Медицина невідкладних станів» (8 інтернів)- 4,0; « Інфекційні хвороби» (6 інтернів)- 4,5.

Середній бал атестації на визначення знань та практичних навичок випускників-інтернів у 2018 році склав 4,2 при 4,48 бала у 2017 році.

Завершувальна атестація лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навичок у червні 2017 року за 16 спеціальностями проводилась згідно розкладу, затвердженого ректором університету, із акушерства та гінекології (15 інтернів), загальної практики-сімейної медицини (27 інтернів), внутрішніх хвороб (19 інтернів), патологічної анатомії (5 інтернів), ортопедії і травматології (6 інтернів), педіатрії (21 інтерн), анестезіології та інтенсивної терапії (5 інтернів), хірургії (14 інтернів), стоматології (106 інтернів), дитячої хірургії (2 інтерна), дитячої анестезіології (4 інтерна), офтальмології (1 інтерн), лабораторної діагностики (27 інтернів), епідеміології (3 інтерна), нейрохірургії (2 інтерна), неонатології (1 інтерн).

Всі інтерни здали атестацію на визначення знань та практичних навичок позитивно. Результати атестації лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навичок подані в цифровому звіті про підготовку лікарів-інтернів за 2016-2017 навчальний рік. Середній бал з акушерства та гінекології – 4,6; анестезіології та інтенсивної терапії – 4,0; внутрішніх хвороб – 4,52; дитячої хірургії – 5,0; дитячої анестезіології – 3,5; загальної практики-сімейної медицини – 4,18; ортопедії і травматології – 5,0; офтальмології – 4,0; патологічної анатомії – 5,0; педіатрії – 4,14; хірургії - 4,14; стоматології – 3,36; лабораторної діагностики-4,7; епідеміології – 4,6; нейрохірургії - 5,0; неонатології – 5,0.

Середній бал атестації лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навичок випускників-інтернів у червні 2017 року склав 4,04 при 4,16 бала у 2016 році.

Не допущено до атестації лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навичок 8 лікарів-інтернів, як такі, які виконали навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі за своєю спеціальністю, але не склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» або «Крок 3. Стоматологія». 1 лікар-інтерн не допущений до атестації лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навичок та відрахований, як такий, який не виконав навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі.

Після перескладання «Крок 3 Загальна лікарська підготовка» 07.11.2017 року відрахований у червні 2017 року лікар-інтерн, навчання за державним замовленням, за спеціальністю «Патологічна анатомія» був допущений та склав державну атестацію. Після перескладання «Крок 3. Стоматологія» 07.11.2017р. з відра-

хованих у червні 2017 року 4 лікарів-інтернів, навчання за контрактом, була допущена та склала державну атестацію 1 особа.

11 осіб за спеціальністю «Лабораторна діагностика», які були відраховані 28 лютого 2017р., як такі, які виконали навчальний план та програму однорічної спеціалізації за спеціальністю «Лабораторна діагностика» після перескладання «Крок 3 Лабораторна діагностика» 28.03.2017р. (7 осіб) та 07.11.2017р. (4 особи) були допущені та склали державну атестацію.

У 2017 р. завершили первинну спеціалізацію в інтернатурі 264 лікарів-інтерна із 1-, 2- та 3-річним терміном навчання за 18 спеціальностями та 32 лікарів з 1,5-річним терміном підготовки за 8 спеціальностями. Таким чином, у минулому навчальному році в межах надання первинної післядипломної спеціалізації підготовлено 296 лікарів за різними спеціальностями. Найбільша кількість лікарів підготовлена за такими фахами: "Стоматологія" (107), "Внутрішні хвороби" (19), "Акушерство і гінекологія" (15), "Педіатрія" (21), «Загальна практика-сімейна медицина» (27), «Лабораторна діагностика» (28), «Анестезіологія та інтенсивна терапія» (5), «Хірургія» (14).

31 січня 2018 року закінчили навчання, склали державну атестацію та одержали сертифікат лікаря-спеціаліста 17 лікарів-інтернів з 1,5-річною підготовкою в інтернатурі за 4 спеціальностями (10 – за державним замовленням, 7 – за контрактом). Але 2 лікарів-інтерна, навчання за контрактом, були не допущені до державної атестації та відраховані як такі, які виконали навчальний план та програму 1,5-річної спеціалізації в інтернатурі за своєю спеціальністю, але не склали ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3. Загальна лікарська підготовка».

28 лютого 2018 року закінчили навчання, склали державну атестацію та одержали сертифікат лікаря-спеціаліста 23 лікарів-інтерна, навчання за контрактом, за спеціальністю «Лабораторна діагностика». Середній бал атестації – 4,6.

Але 3 лікарів-інтерна за спеціальністю «Лабораторна діагностика», навчання за контрактом, були не допущені до державної атестації та відраховані як такі, які виконали навчальний план та програму однорічної спеціалізації в інтернатурі за фахом «Лабораторна діагностика», але не склали ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3 Лабораторна діагностика».

Проведенню заключної атестації передував значний обсяг робіт по удосконаленню її методики, яка була обговорена на профільних методкомах. Інтерни працювали в комп'ютерних класах з використанням комп'ютерних програм в режимі тренування зі спеціальності, а також комп'ютерної програми «Невідкладна допомога в медицині» – для інтернів всіх фахів. При проведенні заключної атестації включались також питання із суміжних дисциплін – трансплантології, фтизіатрії, психіатрії, радіаційної медицини, трансфузіології та інше, відповідно програм підготовки тієї чи іншої спеціальності.

Заключна атестація лікарів-інтернів з визначення знань та практичних навичок за кожним фахом проходила в 3 етапи:

а) комп'ютерний тест-контроль проводився за комп'ютерними програмами, затвердженими МОЗ України, при якому кожен інтерн за визначений час відповідав не менш ніж на 15% питань від загальної кількості питань, закладених в програму при порозі вірних відповідей не менш 75%.

б) практична частина передбачала перевірку практичних навичок біля ліжка хворого з патологією відповідної спеціальності, що включала: курацію хворого,

обстеження, постановку діагнозу, обґрунтування лікування та профілактичних заходів;

в) теоретична частина включала в себе письмові та усні відповіді на білети, розроблені кафедрами та затверджені методичними комісіями і Вченою радою ННПО ХНМУ з наступною співбесідою з членами Державної комісії з заключної атестації.

Тестування, практичну і теоретичну частини заключної атестації проводив той самий склад Державної комісії.

Всім інтернам, які успішно склали атестацію на визначення знань та практичних навиків з присвоєнням звання лікаря, вручені сертифікати лікаря-спеціаліста.

Вагомим засобом підвищення ефективності навчально-виховного процесу стало подальше втілення рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів, що дозволило проводити систематичний аналіз поточної успішності, підвищити рівень здійснення поточного контролю з боку викладачів на очному циклі.

Велике значення для удосконалення організаційно-методичного забезпечення післядипломної освіти мала 43-я науково-методична конференція «Сучасний стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів у Харківському національному медичному університеті», яка була проведена ХНМУ та Управлінням охорони здоров'я Харківської облдержадміністрації 11-12 квітня 2017 року на базі університету.

В роботі конференції приймали участь співробітники ХНМУ та працівники органів практичної охорони здоров'я, які являються керівниками клінік, лікарень, поліклінік міста, центральних районних лікарень, відповідальними за підготовку лікарів-інтернів на базах стажування.

Програма роботи конференції включала: 11 квітня – пленарне засідання, 12 квітня секційні засідання. 12 квітня 2017 року проведено 20 секційних засідань для керівників лікарів-інтернів.

На секційних засіданнях були заслухані питання особливостей підготовки лікарів-інтернів на сучасному етапі з кожного фаху, про хід та результати підготовки інтернів з кожної спеціальності, обговорювались перспективи покращення якості підготовки лікарів. Проведені клінічні розбори тематичних хворих з демонстрацією сучасних методів діагностики та лікування.

У роботі ННПО ХНМУ важливе місце відводиться новим педагогічним технологіям та участі у виставкових заходах Міністерства освіти та науки України. На щорічних міжнародних спеціалізованих виставках «Освіта за кордоном» та «Освіта та кар'єра – 2017» Харківський національний медичний університет представив свої здобутки та отримав відзнаки: гран-прі в номінаціях «Досягнення у працевлаштуванні випускників ВНЗ», «Компетентнісний підхід в освітній діяльності вищої школи» та почесне звання «Лідер вищої світи України».

На сьогодні в роботі з інтернами необхідно покращувати наступність та взаємозв'язок очного та заочного циклів навчання керуючись практичною направленістю підготовки. При підготовці інтернів базовим матеріалом мають стати стандартизовані МОЗ України протоколи обстеження та лікування хворих. Потребує посилення виконавча дисципліна викладачів, що працюють з інтернами, профорієнтаційна робота з випускниками університету.

ЗМІСТ

Лісовий В.М., Капустник В.А., В'юн В.В.

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ
В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ...3**

Бабак О.Я., Молодан В.І., Голенко Т.М.

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАННЯ
ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ «ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ»12**

Бабак О.Я., Молодан В.І., Більченко А.О.

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА АКТУАЛЬНІСТЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ
РОБОТИ АСПІРАНТІВ14**

Бабак О.Я., Лапшина К.А.

**ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ СТУДЕНТІВ
ТА РОЛЬ В НЬОМУ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ15**

Бобро Л.М.

**ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ЛІКАРЯМ-ІНТЕРНАМ ЗАГАЛЬНОЇ
ПРАКТИКИ – СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ ТЕМИ «ОСТЕОПОРОЗ»17**

Бойко В.В., В'юн В.В., Шевченко О.М., Макаров В.В.,

Гончаренко Л.Й., Доценко Д.Г., Мінухін Д.В.

**ПРИНЦИПИ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ХІРУРГІВ
В ІНТЕРНАТУРІ.....18**

В'юн В.В., Тельнова Л.Г., Власенко А.В., Домніна І.М.

**РОБОТА СЕКТОРУ СПРИЯННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЮ
ВИПУСКНИКІВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ20**

Вовк Т.Г., Кузнєцов С.В., Татаркіна А.М., Жаркова Т.С.

**ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ
ДИТЯЧИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ22**

Волкова Ю.В., Кудінова О.В., Науменко В.О.

**ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ, ЩО ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ У
ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ У ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ З ФАХУ
«АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ» НА КАФЕДРІ МЕДИЦИНИ НЕВІДКЛАДНИХ
СТАНІВ, АНЕСТЕЗІОЛОГІЇ ТА ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ ХНМУ25**

Волкова Ю.В. Кудінова О.В. Науменко В.О.

**СХЕМА ПРИЙНЯТТЯ ДИНАМІЧНИХ РІШЕНЬ ВИХОДУ
З КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ, ЩО ПОВСЯКДЕННО ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ В
ПРАКТИЦІ ЛІКАРЯ-АНЕСТЕЗІОЛОГА27**

В'юн В.В., Гончарь М.О., Сенаторова Г.С., Тельнова Л.Г.,

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ
У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Матеріали 44-ї науково-методичної конференції з інтернатури

Відповідальний за випуск В'юн В.В.

Формат 60×84/16. Ризографія. Ум. друк. арк.3,2.
Тираж 100 прим. Зам. № 18-33593

Редакційно-видавничий відділ
ХНМУ, пр. Науки, 4, м. Харків, 61022
izdatknmu@mail.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавництв,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.